

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران؛ میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترق

پنجشنبه ۱۳ دی ۱۴۰۳

۱ رجب ۱۴۴۶ • ۲ ژانویه ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۰۱۶ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۸ • اذان مغرب ۱۷:۲۳ • اذان صبح فردا ۵:۴۵ • طلوع آفتاب ۷:۱۴

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

فرصت‌های ناتمام

ضرورت بازنگری در سیاست‌های اقتصادی و ساختار مدیریتی کشور در شرایط بحران

قادر باستانی تبریزی

پژوهشگر

مناسبات و روندهای داخلی تبدیل شده است. این تغییر رویکرد، درک نکته‌ای را ضروری می‌کند که هرگونه غفلت از الزامات نوین سیاست خارجی، می‌تواند تبعات جبران‌ناپذیری بر ساختار حکمرانی داخلی و دستیابی به اهداف کلان توسعه‌ای کشور داشته باشد.

در نتیجه، اتخاذ یک سیاست خارجی توسعه‌گرا که بتواند ضمن تنظیم مناسبات بین‌المللی در چارچوب منافع ملی، جایگاه کشور را در زنجیره ارزش جهانی ارتقا دهد و زمینه‌ساز جذب سرمایه‌گذاری خارجی، انتقال فناوری‌های پیشرفته و بهره‌گیری از فرصت‌های بین‌المللی باشد، ضرورتی انکارناپذیر است. در این مسیر، توجه به مفاهیمی همچون خودمختاری استراتژیک با کاهش وابستگی به کشورهای خاص، ارتقای دیپلماسی اقتصادی با فراهم‌سازی فرصت‌های

جدید برای تجارت و سرمایه‌گذاری و نیز استفاده هوشمندانه از ظرفیت‌های منطقه‌ای با ایجاد پیوندهای اقتصادی، فرهنگی و سیاسی مؤثر با دیگر کشورها اهمیت دارد. این ترکیب از رویکردها، نه‌تنها به مقابله با چالش‌های کنونی کمک خواهد کرد، بلکه زمینه را برای رشد و توسعه پایدار در آینده نیز فراهم می‌آورد.
گام نخست برای خروج از بن‌بست فعلی و عبور از چالش‌های پیچیده پیش‌رو، پذیرش ضرورت تغییر بنیادین در راهبردهای سیاست خارجی و حرکت به سمت اتخاذیاسیاتی توسعه‌محور، آینده‌نگر و فعال است. در شرایطی که نظام بین‌الملل با تحولات ژرف و شتابان ناشی از جهانی‌شدن، رقابت‌های منطقه‌ای و ظهور فناوری‌های نوین مواجه است، ایستایی و تداوم رویکردهای امتحان‌شده، دیگر نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای کشور در مسیر دستیابی به توسعه پایدار و متوازن باشد.
اتخاذ یک سیاست خارجی توسعه‌محور، مستلزم بازتعریف مناسبات دیپلماتیک با کشورهای منطقه و جهان بر اساس ظرفیت‌های بومی، منابع ملی و مزیت‌های راهبردی کشور است. این بازتعریف نه‌تنها باید بر مبنای منافع ملی بلندمدت صورت گیرد، بلکه باید به‌گونه‌ای هوشمندانه و پویا باشد که بتواند تعاملات سازنده و جندجانبه را در سطح بین‌المللی ارتقا دهد.

در این مسیر، تاکید بر دیپلماسی اقتصادی و ارتقای جایگاه

تالاب انزلی در سال‌های اخیر به دلیل هجوم گیاه مهاجم «سنبل آبی» و ورود انواع فاضلاب شهری، صنعتی و کشاورزی، خشک‌سالی‌ها، کاهش سطح آب دریای خزر و همچنین انباشت رسوبات، در معرض آسیب‌های زیست‌محیطی قرار گرفته است. اگر اقداماتی فوری برای مدیریت شرایط این تالاب انجام نشود، تنها ۳۵ سال از عمر تالاب باقی مانده و حتی ممکن است سریع‌تر از زمان بندی اعلامی به‌طور کامل خشک شود. عکس: مجتبی محمدی، ایرنا

کشور در زنجیره ارزش جهانی از اهمیتی ویژه برخوردار است. جذب سرمایه‌گذاری خارجی، انتقال فناوری‌های نوین و تقویت موقعیت کشور در نظام تجارت جهانی از جمله اهداف کلیدی سیاست خارجی توسعه‌گرا محسوب می‌شوند. همچنین، تعامل هوشمندانه و هدفمند با سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای، بهره‌گیری از ظرفیت‌های گذرگاهی و جغرافیایی کشور در حوزه ترانزیت و حمل‌ونقل و استفاده از دیپلماسی انرژی به‌عنوان اهرمی راهبردی، می‌تواند زمینه‌ساز افزایش قدرت نرم و ترمیم جایگاه جهانی کشور باشد.

تحقق این اهداف نیازمند تعامل سازنده و گفتمان‌سازی داخلی و بین‌المللی است تا سیاست خارجی توسعه‌محور بتواند به‌عنوان بستری کارآمد برای تحقق اهداف کلان ملی، تقویت تاب‌آوری اقتصادی و بهبود رفاه اجتماعی عمل کند. بدون چنین تحولی، نمی‌توان انتظار داشت که کشور از شرایط فعلی به سویی آینده‌ای متفاوت و امیدوارکننده گام بردارد. بدون تغییر در سیاست خارجی و تبیین گفتمانی تازه در محیط داخلی و خارجی، آینده‌ای متفاوت از شرایط فعلی نمی‌توان متصور بود.
آیا ایران می‌تواند با اتخاذ سیاست خارجی توسعه‌گرا، جایگاه خود را در مناسبات جهانی احیا کند یا همچنان در متهم‌کردن متقابل جناح‌های سیاسی، از فرصت‌های طلایی پیش‌رو غافل خواهد ماند؟

جهان‌خوانی

ماه عسل در آرژانتین

گذاشته است. ایلان ماسک در دولت جدید ترامپ قرار است همان کاری را بکند که میلی در آرژانتین شروع کرده است: کوچک‌کردن دولت و کاهش نقش دولت در اقتصاد و روزمره مردم. البته منتقدان میلی منتظرند موج بی‌کاری و اعتراضات مردمی او را مجبور به استعفا کند، ولی این دروازه‌بان سابق

لیک دسته دوم آرژانتین و نوازنده گروه آماتور راک، به نظر بی‌دی نیست که با این بادها بلرزد. او در عزمش راسخ است و تا همین الان هم موفقیتش به معجزه شبیه است.

در دسامبر ۲۰۲۴ در هاستلتی در مادرید با توریستی آرژانتینی صحبت می‌کنم که وقتی از او درباره خاویر میلی می‌پرسم، می‌گوید میلی بی‌نظیر است، مصرف ماری جوانا را آزاد کرده است و ما داریم هر روز بیشتر شبیه هلند می‌شویم! البته این را به شوخی می‌گوید ولی او هم به آینده و میلی بسیار خوش‌بین است و از اینکه توانسته قدرت آلوده به فساد و ناکارآمدی پرونیست‌ها را از آنها بگیرد، بسیار راضی است.

موفقیت‌های میلی البته ماه عسل ریاست‌جمهوری او است. آرژانتین هرگز کشور باتباتی از نظر اقتصادی و حتی سیاسی نبوده و عمر سیاست‌مداران در این کشور به بادی بند است. آینده مشخص می‌کند که این نسخه آکادمیک ترامپ که البته از ترامپ هم تندروتر است، کی زمین می‌خورد، اما خاویر میلی سلاخی در دست دارد که او را از هر سیاست‌مدار دیگری متمایز می‌کند و آن اهریقی نمادینی است که تمام قیدوبندهای اقتصاد آزاد و آزادی‌های فردی را با آن قطع می‌کند و موهبت آزادی بدون تبصره، موهبت بزرگی برای ملت آرژانتین خواهد بود.

میلی البته نقاط ضعف چشمگیری هم دارد. او تازه‌واردی به دنیای سیاست است، مخالف سقط جنین و رسانه‌های کلاسیک و فردی با خلیقات پوپولیستی و اعمال غیرقابل پیش‌بینی است. مخالفان او هم به خونسش تشنه هستند و جراحی اقتصادی-اداری او، تبعات دردناکی با بی‌کاری هزاران هزار کارمند بدنه دولت و احتمالاً گسترش فقر عمومی داشته و دارد. اما میلی اگر هم پوپولیست باشد، واقع‌گراست. او به ریاضیات و منطق دو ضرب در دو برخلاف اکثریت سیاست‌مداران اعتقاد دارد. نظریه‌پرداز اقتصاد است و تیمی قوی همراهی‌اش می‌کند. بنابراین کسانی که زمین‌خوردن میلی و روش منحصربه‌فردش را انتظار می‌کشند، ممکن است انتظارشان خیلی طول بکشد! اما موفقیت میلی می‌تواند به تغییرات بزرگی در آمریکای جنوبی و حتی دنیا منجر شود. اگر مدل میلی جواب بدهد، چه‌بسا مردم دیگر کشورها هم وسوسه شوند طعم «آزادی لعنتی» آرژانتینی نسخه خاویر میلی را بچشند.

شاهنامه‌خوانی

نخستین نبرد

رستم و اسفندیار-۲

مهدی افشار

شاهنامه‌پژوه

تا دیرنگام شب، خواب به چشمان رستم راه نیافت و چون بامداد از راه رسید، رستم گبر را نکهبان تن کرد و بر آن بیر بیان بیوشید و گمندی به فتراک زین بیفکند و بر رخس پیل‌پیکر خود بنشست، آن‌گاه برادرش زواره را به نزد خود خواند و در مورد لشکر سیستان سپارش‌های بسیار کرد و به او گفت لشکر را بیاراید و بر بلندایی بر پای بماند. زواره همان‌گونه که رستم خواسته بود، لشکر گرد آورد و در سویی از دشت نبرد بماند. رستم نیزه به دست از ایوان خود بیرون آمد و سپاه به ستایش بر او نگریست و چون رستم به سوی هیرمند رفت، زواره نیز در پی او گام زد. رستم به‌ راه ز به زواره گفت: «می‌دانم نبرد با این جوان بد رک کار آسانی نیست و بیم آن دارم که نتوانم بر او چیره شوم و نمی‌دانم چه پیش خواهد آمد. چه پیش خواهد آمد. می‌دانم در این نبرد کسی پیروز و شاه می‌شود که در سوی داد و راستی ایستاده باشد». با این سخن به سوی هامون تاخت و به سرایره اسفندیار نزدیک شد و فریاد برآورد: «ای اسفندیار فرخنده سرشت، هم‌اوردت اکنون آماده نبرد است».

چون اسفندیار آوای آن شیر کهنسال یرخاش شنید را بشنید، خنده‌ای زد و گفت چون از خواب برخاستم، آماده بودام. آن‌گاه فرمان داد تا جوشن و کلاه‌خود او را بیاورند و چون جامه زرم پوشید، اسب زین‌شده‌اش را رنزد او بردند. اسفندیار با چابکی گوی بر زمین زد و شادمانه بر پشت زین جهید، آن‌چنان که پلنگی بر پشت گوری می‌جهد. سپاه اسفندیار ستایش‌کنان او را می‌نگریستند و چون به رستم رسید و او را بر رخس تنها بدید، به برادر خویش پشتون گفت نیازی نیست در کنارش بماند، چون رستم تنهاست و نیازی نیست که کسی همراه او باشد. اسب دو پهلوان رزمجو چون روبروی یکدیگر شدند، شیشه‌های خنماک سر داند که آوزگانه به لزه درآمد. رستم بر آن شد که برای یک بار دیگر او را اندرز دهد، شاید از پافشاری بر خواسته‌اش دست بشوید. به‌همین‌روی به او گفت: «اگر جنگ می‌خواهی یک سوار زابلی از سپاه من آید و یک سوار از سپاه تو تا با هم بچنگند، شاید از خون‌ریختن خشنود شوی».

اسفندیار با پوزخندی گفت: «تا کی

می‌خواهی راه فریب در پیش گیری، اکنون که روزگار به تو تنگ شده، باز هم به نیرنگ روی آورده‌ای؟ جنگ زابلستان به چه کار آید مرا، من هرگز بین ایران و کابل جنگ نمی‌خواهم.

هرگز نمی‌پذیرم ایرانیان را بیوهه به کشتن دهم. اگر می‌خواهی کسی به یاریت آید، می‌توانی او را فرابخوانی، من هرگز کسی را به یاری نخواهم خواست. پیشنهاد من این است که تو جنگجو هستی و من جنگ‌خواه،

بی پس سپاه به یکدیگر بیاویزیم، بنییم در این نبرد اسب رستم بی‌سوار به ایوان خود بازمی‌گردد یا اسب اسفندیار». آن‌گاه نبرد آغاز شد، نخست با نیزه بر یکدیگر آویختند و از جوشن‌ها خون فروریخت و چون نیزه‌ها شکسته شد، دو پهلوان به شمشیر دست بردند و از چپ و راست بر یکدیگر تاختند. از شدت زخم‌هایی که بر شمشیرهای یکدیگر زدند، شمشیرها نیز بشکست و چون دو شیر جنگی به سوی یکدیگر خیز برداشتند و گریزهای‌شان را به کار گرفتند، زنجیر گزها نیز از شدت فرود آمدن‌شان پاره شده، آن‌گاه به کشتی روی آوردند. دوال کمر یکدیگر را بگرفتند و دو اسب جنگجویان سر بر کنار یکدیگر بنهاده بودند. هر یک می‌کوشید آن دیگری را از زین برکند، هیچ‌یک از زمین خودنجسید. آب دهان‌شان خشک شده، بر گوشه پلر‌شان خون، خشک شده بود و برگستوان‌ها پاره‌پاره، باز هم تلاش‌شان بیوهه بود.

خبرخوانی

از جشن تایخ‌زدگی

در گوشه و کنار جهان جشن‌های متعددی برای آغاز سال نو میلادی برگزار شد؛ حتی در دمشق. این جشن از نیوزیلند آغاز شد و تا به گوشه دیگر جهان سمت غرب کانادا برسد، ۲۴ ساعت طول کشید. شاید از شادترین مردم جهان، مردم بلغارستان و رومانی باشند که با آغاز سال نو میلادی به شگن بیوستند. در غزه اما کودکان فلسطینی شرایط مناسبی نداشتند و اسیر سرما بودند و نگران بچه‌زدگی، به گزارش بی‌بی‌سی، صدها هزار فلسطینی آواره در اردوگاه‌هایی که شرایط مناسبی ندارند زندگی می‌کنند. این منطقه زیرساخت‌ها و بهداشت ضعیفی دارد. سرما سخت و طاقت‌فرساست. ارتش اسرائیل به‌رغم اینکه به غیرنظامیان گفته است به این اردوگاه‌ها بروند، اما هرگز از حمله به این مناطق دست برنمی‌دارد.

بخشش

بنیاد خیریه شنوایی بخشی شفا

خدمات "بخشش"

۱ | کمک هزینه کاشت حلزون شنوایی

۲ | کمک هزینه تأمین، تعویض و تعمیر قطعات

۳ | کمک هزینه توانبخشی

۴ | کمک هزینه پیشگیری از تولد کودک ناشنوا

متقاضیان عزیز می توانند با مراجعه به یکی از مراکز کاشت حلزون شنوایی در سراسر کشور یا سایت "بخشش"، از خدمات این بنیاد بهره مند شوند.

شماره گیری کد دستوری از طریق تلفن همراه

۳۵۳۵ * ۷۸۰ *

کمک به "بخشش"

شماره کارت جاری نزد بانک پارسیان

۸۲۷۳-۰۷۲۲-۰۶۱۲-۰۶۲۱

شماره شبنا نزد بانک پارسیان

۰۳-۸۸۶-۰۵۸۸-۰۵۱۰-۲۰۱۰-۱۰۲۳-۰۵۴۰-۱۸۸۶

ما می خواهیم هیچ انسانی به جهت فقر و تنگدستی از شنیدن آوای هستی محروم نباشد.

www.bakhshesh.ir

bakhsheshcharity

info@bakhshesh.ir

۰۲۱-۴۰۸۸۰۷۶۱-۲